

Dansk Tekstilhistorisk Forening

Danmarks Folkelige Broderier 1954-1999

særtryk af artikel i tidsskriftet
TENEN 21. årgang nr. 3

TENEN Dansk Tekstilhistorisk Forening

Formand: Annet Laursen Skjelsager, Dorthesvej 2, 3520 Farum, telefon 44 95 05 55

Næstformand: Lone de Hemmer Egeberg, Teglgården 66 st.th, 3460 Birkerød,
telefon 45 81 05 05

Kasserer: Bent Bille, Søndergade 66, 5620 Glamsbjerg, telefon 64 72 15 65

REG.NR. 1551 GIROKONTO 1430130 • SWIFT-BIC: DABADKKK IBAN: DK2330000001430130

Medlemsskab tegnes hos kassereren. I 2011/2012 er prisen pr. år 250 kr.

Husstandsmedlemsskab koster 300 kr.

Medlemmer får tilsendt tidsskriftet TENEN.

TENEN – Danish Society for Textile History

Særtryk af artikel i tidsskriftet **TENEN** – 21. årgang nr. 3

Redaktion: Annet Laursen Skjelsager, Dorthesvej 2, 3520 Farum, telefon 44 95 05 55,

ePost silke-annet@silke-annet.dk • Vibeke og Frits Lilbæk, telefon 48 17 16 47,

ePost vofl3450@gmail.com

Sats og billedbehandling: Frits Lilbæk • ISBN: 87-989297-9-8

Copyright © TENEN og forfatterne • 09.03.2011

Internet: <http://tenen-dk.bomeunix.org/tenen>

Danmarks Folkelige Broderier 1954-1999

Mange af TENENS læsere er sikkert stødt på en mærkeseddel som den afbildede uden at forstå den eller kende til dens historie. Gang på gang dukker den type sedler op i museernes tekstilsamlinger, eller der indkommer genstande påbæftet en sådan mærkeseddel. Hvad skal den betyde? Hvem har sat den på? Ejerne ved det ikke altid, men har en formodning om, at tekstiler og håndarbejder med denne type mærkeseddel hører til på et museum. Derfor kommer de til det lokale museum, når der ryddes op i gemmer, skuffer og møbler eller på lofter ved dødsfald og arveskifte. Sedlen er indforstået. Den er ikke påført nogen institution eller museum. Der står et kvitteringsnummer, og måske er der sat et eller flere krydser, som er helt uforståelige. De fortrykte linier med ejer, adresse, art, brug, hjemsted, alder m.m. hjælper til at sætte tekstilet eller håndarbejdet ind i en historisk ramme.

Denne artikel handler om sedlernes historie og sætter dem ind i et samfundsmæssigt perspektiv, så de glemte broderier forbåbentlig atter får "et liv", respekteres af nye ejere og af nye og yngre museumsinspektører. Her løftes sløret – eller læseren nikker genkendende – til en interes-

sant og stor folkelig sag. Jeg har fulgt sedlerne fra marts 1955, da jeg 12 år gammel sammen med min mor, fri- og højskolelærer Sigrild Bording (1910-94), København, og min moster, højskoleforstander Gudrun Andresen (1908-96), Engelsbøl, var med til den anden lokalindsamling og -udstilling i Gundsølle ved Roskilde. Og jeg hjalp med at pakke arkiv, lysbilledserier, mønsterark, befter og øvrige samling, da Danmarks folkelige Broderier nedlagde sig selv i foråret 1999 på Engelsbøl Højskole. Bagefter kørte vi det til Textilforum i Herning. Her opbevares i forvejen samlinger fra flere af arbejdsudvalgets medlemmer.

101 udstillinger og 128 mønsterark

Foreningen Danmarks folkelige Broderier blev stiftet 30.8.1954 og i løbet af 22 år (1955-76) afholdt de 90 lokalindsamlinger og 101 udstillinger, hvoraf de 13 var store områdeudstillinger, der dækkede et til flere amter eller en landsdel. To gange åbnet af kongelige personer: 1967 i Sønderjyllandshallen af dronning Ingrid, 1969 i Århus Rådhus af da-

værende kronprinsesse Margrethe. Der blev udgivet 128 mønsterark, 13 lysbilledserier, Ordliste, Litteraturliste til Textiler og deres historie. Flere af arbejdsudvalgets medlemmer skrev artikler til årbøger ud fra det dokumenterede materiale. Ved 10 års jubilæet udgav foreningen en lille tryksag, og til 25 års jubilæet i 1979 en bog om det store arbejde. Ved Stavnsbåndsjubilæet i 1988 udkom: "Fra Silkesko til bondens bo", hvor Gudrun Andresen og højskolelærer Klara Sørensen, begge Engesholm, beskriver udvalgte tekstiler fra foreningens store billedmateriale over udstillede håndarbejder og sætter dem ind i en historisk kontekst. I indledningen skriver de: "Denne bog er hverken forskning eller historieskrivning, men et forsøg på at give et glimt tilbage af alle de oplevelser, disse ting har givet os. De er en del af vores folkelige historie, som vi alle har brug for". Den sidste sætning var sagens kerne. Medlemmer af arbejdsudvalget arbejdede i den folkelige oplysningssags tjeneste enten på skoler, museer eller i foreninger med at udbrede æstetik og dannelse gennem manuelle fag og kulturhistorisk undervisning. Alle var enige om, at almuekulturen var den bedste inspirator. Når der arbejdes med bevidsthedsdannelse er det et pædagogisk tiltag at tage udgangspunkt i forhold, man nikker genkendende til. For at kunne se sig selv i det nye må det bære noget af ens egen fortid med sig. Lige siden slutningen af 1800-tallet var almuekunsten udråbt til at være ægte dansk i forhold til elitens.

Allerede i 1958 udsendtes en appetitvækker: "Danske folkelige Broderier i privateje". Arbejdsud-

valget skriver stolt, at indtil begyndelsen af 1957 var der afholdt 50 egnsudstillinger landet over og optegnet 11.000 gamle broderier, der viste store egnsforskelle, hvilket var en fordel. For så kan "vore dages kvinder skaffe sig særprægede mønstre fra deres egen hjemegn, måske oven i købet fra deres egen familie. Det er nemlig hensigten at oprette en central for gamle broderimønstre, hvorfra enhver interesseret kan leje eller købe gode forbilleder fra landets forskellige egne". Det foreliggende hefte var en lille smagsprøve på sådant et udvalg, da det var hensigten, at gennemtrekke hele landet for gamle broderier og afholde udstillinger. Heftet var en tak til "de landbokvinder, der så trofast har bevaret de gamle broderier for eftertiden. De har i det stille været kulturens vogtere ...".

Gang på gang fremhæves dette tema. Almuens kvinder, der udnyttede deres tid, var uselviske, beskedne og øvede kærlige gerninger. "De taler ikke om forbrug, men om at holde hus med tingene. – Et brugbart råd fra fortids landbokvinde til vor tid", skriver formand, Bente Busk Laursen, i forordet til Stavnsbåndsbogen i 1988.

Arbejdsudvalgets medlemmer var ikke i tvivl om, at det var landbopiger og landhusmødre, der i ledige stunder udformede og broderede de mange håndarbejder. Det var her den æstetiske kvalitet lå. De forstod at anvende mønstre, set på herregården eller i præstegården, og omforme dem, så de passede til egne fremstillede materialer. "Det er på denne måde, at almuebroderiet må være opstået", skriver museumsinspektør Ellen Andersen i 1960 og

1979. Materialet var hjemmespundet hørtråd og hjemmevævet lærred for de hvide broderiers vedkommende, undertiden var garnet farvet blåt eller rødt. "Age-, bænke-, og stolehynderne er syet på hjemmevævet vadmæl og med håndspundet uldgarn farvet i plantefarver". Silke, moll og metaltråd købte kvinderne hos omvandrende kræmmere eller i købstaden. Men når det gjaldt disse materialer, var det sypiger som kunne teknikkerne til de fine huenakker, tørklæder o.l. Alle de ægte materialer "taler ærligt i modsætning til nutidens mange kunstfærdige tekstiler". Industrielt fremstillede stoffer og garner bar ikke materialeskønheden i sig, og alt, hvad der kom fra tyske og franske broderifirmaer, betragtedes som forfald. Krigen i 1864 og de to verdenskrige talte ikke til Tysklands fordel.

Almuebroderierne bar en skønhed i sig, der gav æstetisk opdragelse, og som bestemte kvinder inden for højskolerne, og navnlig arbejdsudvalgets medlemmer, gerne brugte i deres undervisning på linie med dansk litteratur og historie. Håndarbejde rummer lige så meget kulturhistorie som møbler, arkitektur, malerier m.v. Almuebroderi satte sig lig med "en national skat" ifølge Charlotte Rud (1906–1993), i 1979. Med en sådan holdning var det meget væsentligt at finde ud af, hvor mange almuebroderier, der lå i private gemmer. Kulturarven skulle nyttiggøres i en moderne æstetisk dannelsesproces.

Begyndelsen

Initiativet til Danmarks Folkelige Broderier kom fra Ellen Andersen (1898-1989), Nationalmuseet og

Agehynde. Humtrup i Sydslesvig, 1786. Flosvævet. Mærket CC CD. Vævebredden er 42 cm. Hyndens længde er 78 cm. De mørkeblå og lyseblå farver er karakteristiske. Ofte er som her navne og årstal i rødt. Mønstrene bygger på de samme forbilder som vore korsstingsarbejder, altså lærekludene. Her har kompositionen nok rettet sig efter de bogstaver og årstal, der skulle fortælle om tidspunkt og ejer. Lysbilledserie VII

Hue fra Haderslevegnen, Fæstet ca. 1850.

Rødt silkestof med silkebroderi og lidt metaltråd. Der var på Sønderjyllandsudstillingen i 1967 tolv huer af denne type. De har et meget karakteristisk broderi både i nakken og på forstykket. Der var fem røde huer, fem sorte, en blågrøn og en stærktfarvet blå. Det er puldbuer, let rynkede i nakken og med et smalt kantbånd bele vejen rundt. Lysbilledserie V

Ellen Villemoes Andersen (1895-1984), De Samvirkende Danske Husholdningsforeninger. Den sidste var inspireret af de andre nordiske lande, især Norge, hvor Norges Bondekvinnelag påbegyndte en indsamling ude i bygderne, og hun skrev en artikel herom i ugebladet "Landet". Berlingske Tidende tog den og ringede til Nationalmuseet. Nationalmuseets direktør, professor Brøndsted var med på idéen og ligeså formanden for Dansk Husflidsselskab, stadsbygmester Svend Møller. Der dannedes en komité. Herefter gik de ud til kvindeorganisationer, som de mente, ville være med til at løfte opgaven, hvis formål var: "At udbrede kendskab til og interesse for gamle danske almuebro-

derier i privateje, for der igennem at søge disse broderier bevaret og nyttiggjort som en teknisk og kunstnerisk inspirationskilde for det moderne broderi, med særligt henblik på håndarbejdsundervisningen i Danmark". De så store muligheder i at udnytte det store og velorganiserede netværk, som husmoderforeningerne udgjorde rundt om i hele landet.

Ellen Villemoes Andersen sagde i 1964 ved 10-års jubilæet "... vi var ude i kvindernes arkæologi. I det kulegravningsarbejde i kvindeflid og kvindekultur, som er blevet gjort, er det forbavsende at se, hvad hjemmene har rummet".

En komité dannedes med repræsentanter fra de forskellige kvindeor-

ganisationer og fra institutioner, hvis interesser lå inden for foreningens rammer. Til det praktiske arbejde nedsattes et arbejdsudvalg, der udover Ellen Villemoes Andersen og Ellen Andersen bestod af: Gudrun Andresen, Højskolernes Håndarbejde; Helga Foght (1902-1974), Landsforeningen Dansk Kunsthåndværk; Charlotte Rud, Dansk Husflidsselskab og Gertie Wandel (1894-1988), Selskabet til Håndarbejdets Fremme. Økonomisk søgtes tilskud fra Undervisningsministeriets andel af Tipsmidlerne, desuden ydede Højskolernes Håndarbejde og Håndarbejdets Fremme store tilskud. Institutioner, skoler, foreninger o.l. var A

medlemmer. Privatpersoner B medlemmer.

Udvalget gik straks i gang. Den første lokaludstilling kom i stand den 1.3.1955 i Vemmelev-Forlev ved Korsør. Derefter kom indsamlinger og udstillinger slag i slag. Otte i marts 1955 fordelt på Sjælland, Falster, Langeland og Ærø. Fem i maj 1955, stadigvæk på Sjælland og inden årets udgang var der afholdt 31 udstillinger primært på Sjælland, men også nogle stykker i Jylland. Udstillingerne fandt som regel sted på de nye centralskoler, højskoler, efterskoler eller i forsamlingshuse. Den lokale husmoderforening gjorde forarbejdet med at kontakte landbokvinderne og opfordre dem

Nummereret bondeskjorte af hjemmevævet børlerred med broderede initialer i røde korssting, stafferinger ved håndlinninger og balslinning samt håndsvede knapper. Skjorten stammer fra Ødsted ved Vejle og var med på Danmarks Folkelige Broderiers egnssindsamling og -udstilling på Engelsholm Højskole den 23.11.1968. Bondebroderierne i Østjylland var gennemgående ikke nær så overdådige som på øerne.

Vejle Museum, mus.nr. 1991/293. Foto: Mogens Bach

Vipper, tilhører til Læsøkvindens hovedtøj - 1800-tallet. Stoffet er moll kantet med maskinfremstillet blonde. Stykkerne er smykket med broderi, måske fremstillet på maskine.

Lysbilledserie XIII

til at komme med deres håndarbejder lige fra 1600-tallet og indtil 1870. Senere håndarbejder ansås for at være "forfaldsbroderier", når de var syet med maskinfremstillet garn og på tilsvarende stof efter udenlandske "dårlige" mønsterbøger med "hunde- og kattehoveder i Kunstbroderi eller korsstingsroser i grelle, kemiske farver".

Det var i høj grad et arbejdsudvalg, da dets medlemmer, i folkemunde kaldt "eksperterne", kom på selve dagen, hvor landbokvinderne strømmende til med deres klenodier, ofte indpakket i gamle broderede sjaler, linned og køredækken. Gudrun Andresen, hjulpet af Klara Sørensen tog imod, foruden Charlotte Rud, Helga Foght, Gertrud Wandel og Ellen Andersen. Alle

havde hjælpere med, gerne tidligere elever eller nuværende lærere fra de to skoler: Håndarbejdsafdelingen på Engelsholm Højskole og Husflidshøjskolen i Kerteminde. Ellen Andersen havde studenter med fra Nationalmuseet, 3. afd. i Brede. Hvert eneste broderi blev nøje gennemgået – og det er her, at mærkesedlerne kommer ind i billedet. Dem udfyldte ejerne selv. Ved registreringen blev oplysningerne tjekket af "eksperterne" og overført til en "kartotekssedel", evt. tilføjet "særlige bemærkninger". Der sattes kryds efter, hvor betydningsfuldt håndarbejdet var, afhængig af alder, teknik og udførelse. Da denne kategorisering er skønsmæssigt foretaget og af forskellige personer, er dens værdi meget svingende. I løbet

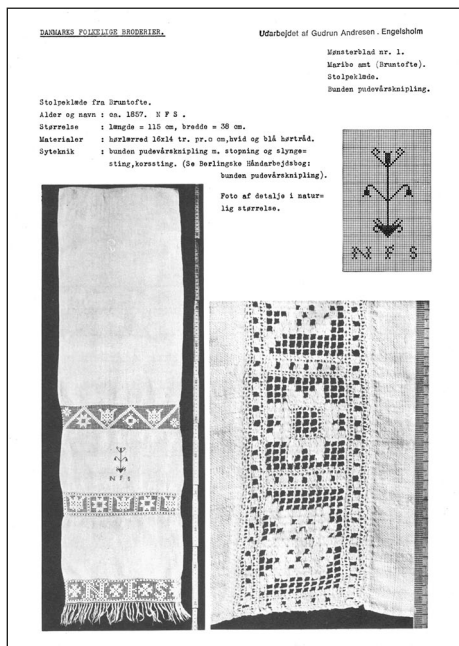
af 4-5 timer blev 200-250 forskellige arbejder gennemgået og udstillet. Nogle gange sprængtes alle rammer. Det var som "et Sesam, Sesam, luk dig op", fortæller Klara Sørensen, "mange skatte kom frem i lyset, og også med tingene selv, der havde så meget at give af, når man beskæftigede sig med dem".

Til områdeudstillingerne, var det et stort arbejde atter at indsamle de bedste og mest interessante broderier og tekstiler – dem med krydserne, og samtidig blev de fotograferet af Nationalmuseets fotograf Niels Elswing. Mange gange fotograferede Elswing også på de lokale udstillinger. "Når vi om aftenen, ladet med indtryk kørte hjem, var det ofte i bevidstheden om, at de ansvarlige

for udstillingen måtte sove blandt de gamle ting for at passe på dem. Og i sidste runde kom det store arbejde at få det vældige materiale afleveret i god behold til rette ejer", beretter Klara Sørensen og Gudrun Andersen. I 1979 gav de i jubilæumsbogen et resumé over de større udstillinger. Om de tre første udtalte Ellen Andersen: "Hedeboegnen overvældende. Fyn charmerende. Lolland-Falster overraskende".

Mønstertjenesten 1954-1999 på Engelsholm

Efterhånden dannedes et stort arkiv, udført i to sæt, over de registrerede og affotograferede håndarbejder, der består i et "hvidt billedkort" for hver genstand påført oplysninger

Mønstertjeneste nr. 1: Stolpeklæde fra Bruntofte. Mønstertjeneste nr. 110: Stolpeklæde fra Ølstykke. De to ark er her vist formindsket. Der kom ialt 128 mønstertjenester. Mange i A4 format - en del i folio og nogle få i A3. De fleste i sort-hvid, men der er også ark med farver.

og fotografi. Det ene sæt opbevares på Nationalmuseet, Nyere Tid, det andet i foreningens arkiv. Allerede i 1964 var det blevet til ca. 6.000 fotos, hvoraf 4-500 var til udlån hos Mønstertjenesten. Dennes sekretariat fik straks i 1954 hjemsted på Engelsholm Højskole, ledet af Gudrun Andresen med stor hjælp af Klara Sørensen. Udvalgte broderier og tekstiler fra udstillingerne blev tegnet op med beskrivelse af materialer og syteknik. Tidligere elever klarede arbejdet. Disse ark, hvoraf der kom ca. 10 om året, var ikke beregnet til kopiering, men til inspiration og omsætning til moderne broderi ifølge foreningens formål. Mønsterarkene var også til salg gennem HH i Kerteminde og Håndarbejdets Fremme. Tilrettelæggelse og udgivelse af mønsterark fortsatte længe efter, at den sidste indsamling og udstilling var overstået. Det sidste, nr. 128, kom i midten af 1980-erne. I forbindelse med hver af områdeudstillingerne fremstilledes en lysbilledserie på op til 60 dias, der viste et bredt og karakteristisk udsnit af områdets gamle almuebroderier og tekstiler. Den første kom i 1960 efter den store udstilling på Roskilde Katedralskole samme år. Klara Sørensen og Mønstertjenesten stod for den praktiske udarbejdelse med det tilhørende teksthefte og distributionen. Serien blev meget populære og brugt i håndarbejdsundervisning på forskellige planer, i studiekredse og har kørt som serie ved museumsudstillinger. De er revideret og udgivet flere gange.

De mange broderier

Danmarks folkelige Broderier vir-

kede i en tid, hvor landbosamfundet og dets rodfæstede kultur var i opbrud. Det var måske i sidste øjeblik, at foreningen kom i gang for at skabe interesse for de gamle håndarbejder? Den nåede sine mål og satte et varigt minde ved at få dokumenteret og fotograferet mængden af almuekulturens håndarbejder. Det var en kæmpeindsats, båret af entusiastiske kvinder. Jeg fulgte arbejdet på Engelsholm, og har tilbragt mange spændende stunder sammen med Gudrun Andresen og Klara Sørensen, når de diskuterede, beundrede og dechiffrerede broderier, strikkesøjler og andre former for håndarbejder. Oplevelsen og begejstringen over det fantastiske opbud af broderier fra Hedeboegnen den 3. marts 1955 glemmer jeg aldrig. Den bestemte min livslange interesse for kulturhistorie og at arbejde med tekstiler. Hvor mon de ca. 20.000 håndarbejder er henne i dag? De fleste er der forhåbentlig stadigvæk og dukker op en dag, hvor de måske på en helt anden måde kan nyttiggøres i samfundets tjeneste og til fællesskabets bedste.

*Kirsten Rykind-Eriksen
kulturforsker og forfatter, mag.art.
tidl. museumsinspektør ved Vejle Museum*

Noter:

- Til artiklen hører et bilag, som bringer diverse realoplysninger om foreningen "Danmarks Folkelige Broderier". Bilaget bringes på de følgende sider.
- TENEN - Dansk Tekstilhistorisk Forening - har overtaget rettigheder og salg af mønsterark samt lysbilledserier. TENEN disponerer over rettighederne til Niels Elswings optagelser af broderier.

Noter om Danmarks Folkelige Broderier 1954 til 1999

Formænd:

- Ellen Villemoes Andersen 1954-71
- Gudrun Winther Pedersen 1971-77
- Bente Busk Laursen 1977-99

Danmarks Folkelige Broderiers bogudgivelser:

- *Danske folkelige broderier i privat eje*. Et udvalg, Berlingske Forlag 1958,
- *Danmarks Folkelige Broderier*, 1954, 30. august 1964, Mønstertjenesten, Engelsholm.
- *Litteraturliste: Tekstiler og deres historie*, udarb. af Helga Steffensen og Klara Sørensen.
- *Danmarks folkelige Broderier gennem 25 år*, 1979.
- *Strikkede Nattrøjer*, Mariann Ploug, Danmarks Folkelige Broderier, 1979.
- *Danmarks folkelige Broderier*, Mønstertjenesten, Engelsholm 1980.
- *Ordlister til Danmarks Folkelige Broderiers udgivelser*, udarbejdet af Gertrud Bergh, 1987.
- *Fra Silkesko til Bondens Bo*, af Gudrun Andresen og Klara Sørensen, 1988.

13 Område-udstillinger med katalog til hver udstilling:

- Hedebo-syninger på Roskilde Katedralskole 3.-17. juli 1960.
- Folkelige Broderier fra Fyns Stift, Møntergården 22.-30. september 1962.
- Gamle broderier fra Lolland og Falster, Stiftsmuseet Maribo 21.-29. september 1963.
- Gamle sønderjyske håndarbejder, Sønderjyllandshallen, Aabenraa 29. juli - 6. august 1967.
- Gamle østjyske håndarbejder i Rådhusshallen, Aarhus 19.-27. juli 1969.
- Gamle sjællandske håndarbejder, Møllegårdsskolen, Slagelse 30. juli - 3. august 1971.
- Udstillinger i Sydslesvig: Seks lokaludstillinger 1967-1974.
- Udstilling på Gudhjem Museum, Bornholm juni 1970.
- Udstilling af gamle tekstiler i Varde, Ribe amt, Varde Museum 21.-24. maj 1973.
- Udstilling af gamle tekstiler i Rådhusshallen Ringkøbing 11.-15. juli 1973.
- Gamle nord- og vestjyske tekstiler, Nordjyllands Kunstmuseum, 3.-14. november 1973.
- Udstilling af gamle tekstiler i Skive, Krabbesholm Højskole 18.-23. oktober 1974.
- Udstilling af gamle tekstiler i Vrå, Vrå Højskole 11.-19. september 1976.

Lysbilledserierne med tilhørende tekstbæfter:

- Serie I: Oversigt over Dansk almuebroderi før og nu, 43 billeder, 1960. Udsolgt i 1979. Fotograf: Bent Dünweber.
- Serie II: Almuebroderi på Hedeboegnen (1790-1870), 1960, 40 billeder, i rev. udg. 1979, 46 billeder, fotograf: Niels Elswing Nationalmuseet.
- Serie III: Fyns Stift 1962, rev. udg. 1980. Fotograf: Niels Elswing.

- Serie IV: Almuebroderier fra Lolland-Falster fra 1700 og 1800 tallet. 1963, 40 billeder, i rev. udg. 1989. Fotograf: Niels Elswing.
- Serie V: Sønderjylland, 1967, 40 billeder, rev. udg. 1988, 43 billeder. Fotograf: Niels Elswing og Helle Andresen.
- Serie VI: Bornholm, 1974, 38 billeder. Fotograf: Axel Munsh.
- Serie VII: Syd Slesvig (Schleswig), 1976, 38 billeder. Fotograf: Niels Elswing.
- Serie VIII: Østjylland, 1978, 46 billeder. Fotograf: Niels Elswing.
- Serie IX: Nordsjælland-Stevns, 1980, 60 billeder. Fotograf: Kresten Andresen og Niels Elswing.
- Serie X: Nordjylland, 1981, 60 billeder. Fotograf: Henning Lind.
- Serie XI: Vest- og Sydsjælland samt Møn, 60 billeder. Fotograf: Henning Lind.
- Serie XII: Vestjylland, 1983, 60 billeder. Fotograf: Henning Lind og H. A. Møller Madsen.
- Serie XIII: Fra seks danske øer – Læsø, Anholt, Sejerø, Fanø, Mandø, Rømø. 60 billeder. Fotograf: H. A. Møller Madsen.

Efterskrift 2010:

- Nationalmuseet opbevarer og sikrer Danmarks Folkelige Broderiers arkiv med registreringer og fotografier. De oprindelig håndskrevne registreringsark er overført til Nationalmuseets generelle registreringssystem. Tekstilforum i Herning opbevarer kopisættet af Danmarks Folkelige Broderiers arkiv.
- TENEN - Dansk Tekstilhistorisk Forening, har overtaget rettigheder og salg af mønsterark samt lysbilledserier. TENEN disponerer over rettighederne til Niels Elswings optagelser af broderier.

Danmarks Folkelige Broderiers udstillinger 1955 til 1976

Udstillingssteder:

1 Vemmelev	34 Horsens	69 Åbenrå
2 Forlev	35 Væggerløse	70 Haderslev
3 Gundsøllille	36 Sorø	71 Agerskov
4 Idestrup	37 Rødding	72 Vester Sottrup
5 Åstrup	38 Vejle	73 Augustenborg
6 Ringsted	39 Kerteminde	74 Allingåbro
7 Dunkær	40 Horne	75 Flensborg
8 Rudkøbing	41 Gørlev	76 Frijsenborg
9 Lyderslev	42 Stege	77 Brande
10 Osted	43 Tune	78 Gerlev
11 Nysted	44 Odder	79 Snoghøj
12 Kongsted	45 Maribo	80 Engelsholm
13 Brøndbyvester	46 Søllerød	81 Bjerre herred
14 Vig	47 Varde	82 Vestbirk
15 Bjerringbro	48 Års	83 Kalø
16 Jægerspris	49 Gl. Estrup	84 Samsø
17 Karlslunde	50 Bogø	85 Århus
18 Hillerød	51 Tåstrup	86 Garding
19 Haslev	52 Hagested	87 Gudhjem
20 Lundbæk	53 Ballum	88 Sild
21 Mors	54 Havdrup	89 Før
22 Brøderup	55 Pandrup	90 Vallekilde
23 Christiansfeld	56 Nr. Alslev	91 Frederiksborg
24 Frederiksværk	57 Roskilde	92 Gerlev
25 Kalundborg	58 Hårby	93 Stevns
26 Hedehusene	59 Ejby	94 Hjertebjerg
27 Skelskør	60 Svendborg	95 Slagelse
28 Tølløse	61 Fåborg	96 Sønder Brarup
29 Allerød	62 Særslev	97 Ringkøbing
30 Lillerød	63 Otterup	98 Ålborg
31 Lynge	64 Nyborg	99 Bredsted
32 Kirke Værløse	65 Sdr. Bjert	100 Krabbesholm
33 Ballerup	66 Ringe	101 Vrå
	67 Odense	
	68 Løgumkloster	

- 1 Bunden pudevårsknipling. Stolpeklæde. Bruntofte. Falster.
- 2 Kulørt hvidsøm. Skabsstump. Karlslunde. Roskilde amt.
- 3 Korsting. Dragværk. Stolpeklæde. Jonstrup. Roskilde amt.
- 4a Tællesyning. Skjorte. Hedehusene. Københavns amt.
- 5b Tællesyning. Skjorte. Hedehusene. Københavns amt.
- 6 Korssting. Pudevår. Store Heddinge. Præstø amt.
- 7 Korssting. Pengepung. Forlev. Sorø amt.
- 8a Hvidsøm. Stolpeklæde. Dorup. Sorø amt.
- 9b Hvidsøm. Stolpeklæde. Dorup. Sorø amt.
- 10 Tællesyning. Særk. Præstø amt.
- 11 Flettesting. Slab. Dragør. Københavns amt.
- 12 Tamburering. Barnepudevår. Lillerød. Frederiksborg amt.
- 13 Tællesyning, korssting. Stolpeklæde. Helsing. Frederiksborg amt.
- 14a Baldyring. Særk. Gundsølle. Roskilde amt.
- 15b Baldyring. Særk. Gundsølle. Roskilde amt.
- 16 Falstersyning. Særkeærmer. Nykøbing Falster. Maribo amt.
- 17a Tællesyning og rudesyning. Skjorte. Jonstrup. Roskilde amt.
- 18b Tællesyning og rudesyning. Skjorte. Jonstrup. Roskilde amt.
- 19c Tællesyning og rudesyning. Skjorte. Jonstrup. Roskilde amt.
- 20 Flettesyning. Hue. Dragør. Københavns amt.
- 21 Dragværk. Pyntehåndklæde. Lyngbjerggård. Ålborg amt.
- 22 Korssting, hulsøm. Stolpeklæde. Tingsted. Falster.
- 23 Korssting. Brudgomspung. Frænderup. Sorø amt.
- 24 Tællesyning. Altergangstørklæde. Røsnæs. Holbæk amt.
- 25 Fladsyning. Silketørklæde. Lavensby, Als. Sønderborg amt.
- 26 Korssting. Navneklud. Haslev. Sorø amt.
- 27a Tællesyning, hulsømme. Stolpeklud. Frejlev. Lolland.
- 28b Tællesyning, hulsømme. Stolpeklæde. Frejlev. Lolland.
- 29 Tamburering. Forklæde. Sandved. Sorø amt.
- 30 Båndbroderi. Silkehue. Hundslev. Odense amt.
- 31 Tællesyning, hulsøm. Oplod. Lyø. Svendborg amt.
- 32a Hvidsøm. Skabsstump. Skælskør. Sorø amt.
- 33b Hvidsøm. Skabsstump. Skælskør. Sorø amt.
- 34 Rudesyning, hulsømme. Skjortekrave. Ørsted. Roskilde amt.
- 35 Dragværk, korssting. 2 pudevår 1. 11. Præstø amt.
- 36a Tællesyning. Særk. Karlslunde. Roskilde amt.
- 37b Tællesyning. Særk. Karlslunde. Roskilde amt.
- 38 Korssting. Pudevår. Boeslunde. Sorø amt.
- 39 Baldyring. Skjorte. Tune. Roskilde amt.
- 40 Falstersyning. Pudevår. Væggerløse. Falster.
- 41 Filering. Pudevår. Martofte. Odense amt.
- 42 Almuesyning. Agehynde. Havdrup. Roskilde amt.
- 43a Tællesyning. Skjorte. Aagerup. Roskilde amt.

- 44b Tællesyning. Skjorte. Aagerup. Roskilde amt.
- 45 Korssting. 2 lagner. Lestrup. St. Elmue. Præstø amt.
- 46 Dragværk, korssting. Stolpeklæde. Vridsløse. Københavns amt.
- 47 Fladsyning. Skuldertørklæde. Kysing. Aarhus amt.
- 48a Dragværk, hvidsøm. Stolpeklæde. Tåstrup. Københavns amt.
- 49b Dragværk, hvidsøm. Stolpeklæde. Tåstrup. Københavns amt.
- 50 Syet blonde. Særk. Gundsølle. Roskilde amt.
- 51 Rudesyning, hulsøm. Særk. Vinding. Roskilde amt.
- 52 Rudesyning. Pudevår. Snese. Præstø amt.
- 53 Platværk, fletteving. Slab. Dragør. Københavns amt.
- 54 Tamburering. Tørklæde. Hundslev. Odense amt.
- 55 Falstersyning. Oplod. Hellestrup. Falster.
- 56 Baldyring, korssting, rudesyning. Knædug. Solrød. Roskilde amt.
- 57 Fladsyning. Sjal. Horsbygård. Aabenraa amt.
- 58 Filing, korssting. Stolpestrykke. Uggerløse. Holbæk amt.
- 59 Stoppehulsøm. Skuldertørklæde. Stubberup. Lolland.
- 60 Falstersyning. Lagen. Sdr. Kirkeby. Falster.
- 61 Korssting. Pyntehåndklæde. Horne. Svendborg amt.
- 62 Fladsyning. Lomme. Daler. Tønder amt.
63. Korssting, stoppehulsøm, knipling. Pyntehåndklæde. Frejlev. Lolland.
- 64 Tællesyning. Vuggelagen. Ulstrup. Holbæk amt.
- 65 Strikket nanrøje, broderet hue. Horne. Ollerup. Svendborg amt.
- 66 Tamburering. 3 tørklæder. Fyn.
- 67 3 håndklæder med strop. Fyn.
- 68a Tællesyning. Skjorte. Sdr. Alslev. Falster.
- 69b Tællesyning. Skjorte. Sdr. Alslev. Falster.
- 70 Falstersyning. Skjorte. Falster.
- 71 Korssting. Lagner. Ringe, Horne. Fyn.
- 72 Korssting, blå hørtråd. 5 navnemærkninger på lagner. Fyn. (F).
- 73 Korssting. 2 lagner. Fyn.
- 74 Korssting, rød hørtråd. 5 navnemærkninger på lagner. Fyn. (F).
- 75 Modelark med forslag til anvendelse af gamle mønstre.
- 76 Falstersyning , korssting m. m. Falster.
- 77 Dragværk, korssting. Lagner. Bruserup, Marebæk. Falster.
- 78 Korssting. Navnemærkninger. Falster. (F).
- 79 Falstersyning, tællesyning. Lagen. Marrebæk. Falster.
- 80 Dragværk m.m. Håndklæde. Nykøbing. Falster.
- 81 Dragværk, slyngesting, hulsøm. Håndklæde. Hasselø. Falster.
- 82 Fladsyning. Pudevår. Sdr. Ørslev. Falster. (F).
- 83 Fladsyning, knuder, kædesting. Skjorte. Marrebæk. Falster.
- 84 Kontursting, fladsyning m.m. Skjorte. Hillesuup. Falster.
- 85 Falstersyning, tællesyning. Oplod. Egebjerg. Væggerløse. Falster.
- 86 Silkebroderi. Hue. Kamstrup. Københavns amt.
- 87 Uldgarnsbroderi. Agehynde. Aagerup. Københavns amt.
- 88 Baldyring. Skjorte. Tune. Københavns amt.
- 89 Uldgarnsbroderi. Pyntehåndklæder. Væggerløse, Næs. Falster.

- 90 Tællesyning. Skjorte. Sdr. Kirkeby. Falster.
- 91 Korssting. Navneklud. Als. Sønderborg amt.
- 92 Navneklud og Pibebræt. Egen, Emmerlev. Sønderjylland.
- 93 Korssting. Lagner. Horsby, Svenstrup. Sønderjylland.
- 94 3 Særke. Kværs, Sommersted. Sønderjylland.
- 95 Prøve med slidser. Nibøl. Sydslesvig.
- 96 Broderimønstre. Langetved, Københoved. Haderslev amt.
- 97 Udstillingen på Hedeboegnen 1960.
- 98 Udstillingen på Fyn 1962.
- 99 Udstillingen på Lolland-Falster 1963.
- 100 Udstillingen i Sønderjylland 1967.
- 101 Navneklud fra 1867. Aarhuseggen. (F).
- 102 Navneklud fra Aller. Sønderjylland. (F).
- 103 Navneklud fra 1853. Magleby. Møn. (F).
- 104 Navneklud fra 1841.
- 105 Navneklud fra 1879. Lunde. Fremmelev. Fyn.
- 106 Prøver af olmerdug (overdynestof) fra forskellige egne. (F).
- 107 Prøver af bolstre (underdynestof) fra Fyn og Vendsyssel. (F).
- 108 Ternet hørstof til forklæder fra Ravning v. Vejle. (F).
- 109 Hovedpuder fra Rinkenæs og Nordborg. Sønderjylland.
- 110 Dragværk, tamburering. Stolpeklæde. Ølstykke. Frederiksborg amt. (F).
- 111a Rudesyning mm. Stolpeklæde. Lillerød. Frederiksborg amt.
- 112b Detalje. Stolpeklæde. Lillerød. Frederiksborg amt.
- 113 Korssting. Stolpeklæder. Helsingør, Evetofte. Frederiksborg amt.
- 114 3 Slidsesyninger. Skjorter. Hedeboegnen, Drejø. Falster. (F).
- 115 Virkede bånd. (Kopi). Skanderborg og Møn. (F).
- 116 Tyllsbroderi. Ark fra mønsterbog 1840. Langeland.
- 117 Tyllshue. Erritsø. Vejle amt.
- 118a Strikket. Nattrøje. Lestrup. Præstø amt. (F).
- 119b Strikket. Nattrøje. Lestrup. Præstø amt.
- 120 Flosvævning. Agehynde. Humtrup. Sydslesvig. (F).
- 121 Håndsyede knapper fra skjorter og særke.
- 122 Bæreklæder fra Aarhuseggen i hør. (F).
- 123 Almueknipling. Mårup Nordby sogne. Samsø.
- 124 Skørt med trykt mønster. Ålborg.
- 125 Halvhandske fra Lyø.
- 126 Almueknipling fra Himmerland.
- 127 Strikket sjal. Vendsyssel.
- 128 Metalkniplinger.

Skannet efter brochure – 15. juli 2010 / Frits Lilbæk

Mønsterblad nr. 1.

Maribo amt (Bruntofte).

Stolpeklæde.

Bunden pudevårsknipling.

Stolpeklæde fra Bruntofte.

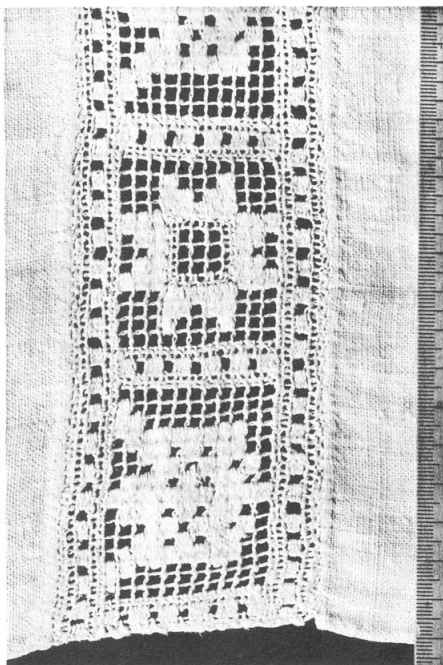
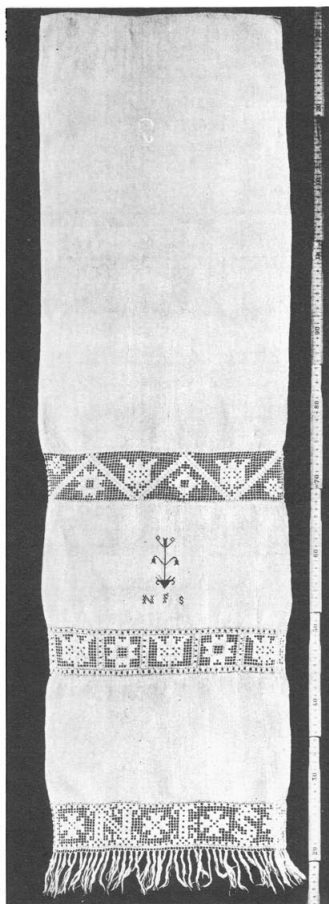
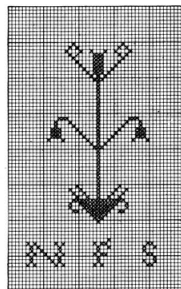
Alder og navn : ca. 1857. N F S .

Størrelse : længde = 115 cm, bredde = 38 cm.

Materialer : hørlørred 16x14 tr. pr. cm, hvid og blå hørtråd.

Syteknik : bunden pudevårsknipling m. stopning og slynge=
sting, korssting. (Se Berlingske Håndarbejdsbog:
bunden pudevårsknipling).

Foto af detalje i natur-
lig størrelse.

Stolpeklæde fra Ølstykke:
størrelse 170 x 36 cm. Hørlærred
19 x 16 tr. pr cm². Stolpeklædet
har foroven og forneden en 2 cm
bred grov knipling.

Syteknik: dragværk og tamburer-
ing med rød og blå hørtråd.

Stolpeklæder af denne type er
almindelig i nordsjælland både
hvad angår syteknik og placer-
ing af borter og motiver.

Dragværk indram-
met med kvadrat-
sting.

Kurv i de fire
hjørner og navne-
krans i midten
tamburering, de
øvrige felter
dragværk.

M.R.

M.R. blå korsting

Navnekrans med
tamburering, de
øvrige felter
dragværk.

Dragværk.

